

ἐκείνον αἰσθήματος καὶ γὰρ ῥυθμίση ὄλην αὐτοῦ τὴν ὑπαρξίν πρὸς τὸ κατ' ἰδέαν ἐκείνου, ὅπερ οὐδέποτε πρέπει νὰ χάσῃ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἴδου τίνι τρόπῳ δύναται μόνον νὰ εὐδοκιμήσῃ· διότι καὶ ἐὰν ἐπιχειρεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ ἄλλως πῶς ἀνθρώπινόν τι σχέδιον, ἤθελε πράξει ἀπερισκέψιαν ἐπικίνδυνον.

Ὅποιαν ὁμοῦ ἀσύγγνωστον θρασυτητα, ὅποιαν ἀσέβειαν πράττει ἢ ἀναλαμβάνουσα τὰ καθήκοντα τῆς παιδαγωγοῦ χωρὶς νὰ συναίσθανθῇ τὴν ἱερωσύνην, ἣν περιβάλλεται· χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἰς τὴν ἐπιστήμην ταύτην προσερχομένη καθίσταται συνεργὸς αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅπως διαπλάσῃ τὸ εὐγενέστατον καὶ τελειότατον τῶν ἐπὶ γῆς δημιουργημάτων αὐτοῦ!

Ἡ ἀγωγὴ λοιπὸν ὅπως ἀναπτύξῃ καὶ τελειοποιήσῃ σκοπίμως πάσας τὰς δυνάμεις τοῦ παιδός, τὰς τε πνευματικὰς καὶ φυσικὰς, ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μετὰ θρησκευτικῆς ἀκριβείας πρὸς τοὺς γενικοὺς νόμους τοὺς διέποντας τὰ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ σπουδάσῃ τὴν φύσιν καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τὰς ἐνεργείας αὐτῆς· διότι τοιοῦτον εἶναι τὸ σπουδαῖον καὶ ἀπαραίτητον προσὸν πάσης παιδαγωγικῆς μεθόδου ἀξίας τοῦ ὀνόματος τούτου. Ἀλλὰ πρὶν ἢ προβῶμεν περαιτέρω ἀνάγκη εἶναι νὰ εἰπώμεν ὅτι αἱ μέθοδοι αὗται, αἱ τοσοῦτον ποικίλαι καὶ διάφοροι κατὰ τὰς ἐφαρμογὰς, ἀποτελοῦσιν, ὡς πρὸς τὴν θεωρίαν, γενικὸν τινὰ ὅρον τροποποιούμενον διαφοροτρόπως· ὁ δὲ ὅρος οὗτος, ὅν ἡ φύσις παρέχει τῇ παιδαγωγῷ, εἶναι ἡ ἀσκήσις.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ λησμονώμεν ὅτι οὔτε τὰ ὄργανα, οὔτε αἱ κλίσεις, οὔτε αἱ δεξιότητες δύνανται νὰ ἀναπτυχθῶσι κανονικῶς ἄνευ τῆς ἀσκήσεως· καὶ ὅτι καὶ αὗται αἱ διανοητικαὶ δυνάμεις δὲν δύνανται νὰ τελειοποιηθῶσι ἄλλως πῶς εἰ μὴ διὰ τῆς ἀσκήσεως. Διότι ἡ δραστηριότης προκαλεῖ καὶ ἐνισχύει τὴν δραστηριότητα.

Δὲν διατρέβομεν ἐγκαυθῆαι περὶ τὸν σπουδαῖον τοῦτον νόμον· διότι μετ' ὀλίγον θέλομεν ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ τὰ ὀφελιμώτατα τῶν συμπερασμάτων ἡμῶν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

ὑπὸ Γ. Α. Η.

Ἡ ΒΙΡΔΩ ΚΑΙ Ὁ ΚΥΩΝ ΑΥΤΗΣ

Ἰπὸ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ.

(Συνέχεια τοῦ Ἰδεῶσθ. 4)

Κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐφάνη πρόσωπόν τι εἰς τὸ παράθυρον· ἡ δὲ Βιρδὼ παρέρχουσα ἀναγνώρισα αὐτὸ ἐψιθύρισε πρὸς τὸν θεὸν τῆς ὁτι αὐτὴ ἦτο ἡ γυνή, ἣτις χάρις ἦτο κατὰ τὴν παραλίαν. Ὁ Κύριος, Αὐδῆλιος, ταχέως ἀναβλέψας πρὸς τὸ παράθυρον ἐταράχθη. Καὶ ἡ μὲν Βιρδὼ κατενόησε τὴν ταραχὴν του, ἀλλ' αὐτὸς οὐδὲν εἶπε. Τὸ δὲ πρόσωπον ἐκεῖνο ἀμέσως ἀπεσύρθη ἀπὸ τοῦ παραθύρου καὶ δὲν τὸ μετὰ εἶδε. Διὰ τί ὁμοῦ ἐταράχθη; διὰ τί ἠρῦθη; ἢ ἢ γυνὴ καὶ αὐτὸς τὸ αἰτίον. Ἀλλ' ἐθυμώθη κατὰ τοῦ

κυνός, ἔνεκα τῆς διαγωγῆς του· ὑποψία δέ τις εἰσεχώρησεν εἰς τὴν ψυχὴν του μήπως κακὸν τι, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνείχeto ἡ Βιρδὼ ἐπεφυλάσσετο εἰς αὐτόν. Λαβὼν λοιπὸν τὴν μικρὰν γαῖρα αὐτῆς καὶ θλίβων αὐτὴν ἐν τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ, εἶπε Ἀνάσαι· νὰ ἀγαπήσῃς, Βιρδὼ, ἄλλον τινὰ κάλλιον ἢ τὸν θεὸν Γεώργιον καὶ νὰ ὑπάγῃς μετ' ἐκείνου; Ἐπὶ τῇ ἐρωτῆσει ταύτῃ ἀνησυχήσασα ἡ Βιρδὼ, ἐσκέπτετο τί ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὁ Ῥοβῆρ ἀναπνέσας καὶ θλακτῶν δυνατὰ πρὸς τὸ παράθυρον, ὅπου εἶχε φανῆαι πρὸ ὀλίγου ἡ γυνή, ἀπέσπασε τὴν προσοχὴν τῆς. Μετὰ ταῦτα ὁ ἀξιωματικὸς ἀποχωρήσας ταχέως ἐσύριξεν εἰς τὸν κύνα, ὅστις τῶρα τοὺς ἠκολούθησεν.

«Ἀπορῶ, θεῖε, διὰ τί ὁ Ῥοβῆρ ἀγαπᾷ τοσοῦτο τὴν γυναῖκα ἐκείνην», εἶπεν ἡ Βιρδὼ σοβαρῶς. «Δὲν εἶναι τοῦτο ἀστεῖον; «Εἶναι δὲ πολὺ ὄραία».

«Τίνος ὁμοιάζει;» ἠρώτησεν ὁ γέρον ταχέως.

«Πολὺ ὄραία», ἐπανέλαβε τὸ κοράσιον, «Πιθανὸν νὰ ἔλθῃ σήμερον εἰς τὴν παραλίαν καὶ τότε θὰ τὴν ἴδῃς». «Ἀλλὰ δὲν φροντίζω νὰ τὴν ἴδω», ἀπήντησεν αὐτὸς ἀποτόμως.

«Ἀλλὰ θέλω νὰ τὴν ἴδῃς», εἶπε πάλιν ἡ Βιρδὼ, «ἐγὼ ὁμοιάζω τὸν Ῥοβῆρα κατὰ ποῦτος, καὶ ἤθελα χαρῆ πολὺ νὰ τὴν γνώρισω».

«Διὰ τί, παιδίον μου;» ἠρώτησε σπουδαίως ὁ ἀξιωματικὸς.

«Διότι αὐτὴ εἶναι πολὺ ὄραία, ἀγαθὴ, ὡς νομίζω, καὶ φαίνεται πολὺ τεθλιμμένη», εἶπεν ἡ Βιρδὼ μετὰ συγκινήσεως.

Ἄλλ' ὁ Κύριος Αὐδῆλιος, ὅστις κατεῖχετο πάντοτε ὑπὸ τοῦ φόβου μήπως τις παρουσιάσθῃς, ὡς γένους ἢ συγγενῆς ζητήσῃ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὴν Βιρδὼ, βλέπων νῦν τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ κυνός πρὸς τὴν ξένην, ἀπεφάσισε νὰ προλάβῃ πᾶν ἐνδεχόμενον. Ὅθεν κρατῶν τὴν χεῖρα τῆς κόρης εἶπε πρὸς αὐτήν,

«δὲν νομίζω ὅτι σήμερον θὰ ἐξέλθῃμεν πάλιν διότι φοβοῦμαι μήπως χάσωμεν τὸν Ῥοβῆρα. Τοιαύτη ἀσθενὴς πρόφασις δὲν ἤρμοζε μὲν εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τοῦτον· ἀλλ' ὅλος ὁ τρόπος αὐτοῦ ἦτο κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν παράδοξος.

«Ἀπορῶ, διὰ τί ὁ Ῥοβῆρ φροντίζει τόσο πολὺ περὶ τῆς ξένης ἐκείνης», ἔλεγε καθ' ἑαυτήν ἡ Βιρδὼ, ὡς νὰ μὴ ἠδύνατο αὐτὴ νὰ σκεπτήται ἔτι περὶ ἄλλου τινός, καὶ ἔπειτα μετὰ πρόσθητος εἶπε· «θεῖε, πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ ἴδῃς σὺ τὴν γυναῖκα· διὰ νὰ μοι εἰπῇς ἂν κατὰ τι ὁμοιάζω πρὸς αὐτήν».

«Διὰ τί ὑποθέτεις ὅτι ὁμοιάσεις σὺ πρὸς αὐτήν;» ἠρώτησεν ἀμέσως ὁ θεὸς τῆς.

«Διότι ὁ Ῥοβῆρ ἴσως εὐρίσκει ὅτι αὐτὴ μὲ ὁμοιάζει καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀγαπᾷ. Ὁ δὲν ἤθελε ἰσχυρῶς φροντίζει περὶ αὐτῆς ἄνευ λόγου τινός».

Ὁ ἀξιωματικὸς οὐδὲν ἀπήντησε πρὸς ταῦτα, ἀλλ' ἔτρεψε τὴν ὀμιλίαν πρὸς ἄλλο τι. Διότι πάσα λέξις προφερομένη ὑπὸ τῆς Βιρδούς ἐφαίνετο ὅτι παρεῖχεν αὐτῷ νέαν ἀνησυχίαν. Τὴν ἡμέραν λοιπὸν ἐκεῖνην δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας, ἡ δὲ Βιρ-

δὴ δὲν ἐπέμενε εἰς τὴν αἴτησίν της· διότι αὐτὴ ἰδίαν μὲν θέλησιν δὲν εἶχεν, ὑπερέχειρε δὲ εὐαρεστοῦσα εἰς αὐτόν.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΕΞ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΙ.

(Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 3.)

Ἐνταῦθα ὑπεδέχθη τοὺς Ἐυρωπαίους πρέσβεις μὲν Σεπτεμβρίῳ τοῦ ἔτους 1869 μετὰ φιλοφροσύνης, ἥτις θὰ ἔτιμα πᾶσαν εὐρωπαϊκὴν αὐλήν, ἐν ἧ θὰ ἐλάμβανε χώραν. Ἐκτοτε ὁ Τυκόκ καὶ πολλοὶ τῶν ἀποστατῶν ἡγεμόνων ἐμνηστεύθησαν, καὶ τὰ πάντα ἤδη μᾶς παρακινουσι νὰ πιστεύσωμεν ὅτι, διὰ μόνιμον κυβερνήσεως καὶ καλῆς διοργανώσεως, οἱ πόροι τοῦ τόπου θὰ ἀξήθωσι ταχέως. Ἦρχισαν ἤδη νὰ ἐκτείνωσι τηλεγραφικὰς γραμμάς, ἔκτισαν φάρους καὶ Ἀγγλικὴ ἑταιρία ἐπεφορτίσθη νὰ καλλιεργήσῃ τὰ ἀνθρακωρυχεῖα του.

Ἦδη κατασκευάζουσιν ὠραίῳ σιδηροδρομὸν μετὰξὺ Ὁζάκας καὶ Ἰεδῶ· τράπεζα δ' ἀγγλικὴ ἐπεφορτίσθη νὰ κόψῃ νόμισμα διὰ τὸν τόπον καὶ τὰ πάντα δεικνύουσιν ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς χώρας εἰσέρχεται εὐρυχώρως εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου. Ἐσχάτως ἐστάλησαν πλείστοι νέοι καὶ νέαι εἰς ἅπαντα τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἵνα σπουδάσωσι καὶ μεταφέρωσιν εἰς τὴν πατρίδα τῶν τὰς γνώσεις τῶν χωρῶν μας.

Ἐν ὀλιγίστοις ἔτεσιν οἱ Ἰάπωνες διωργάνωσαν 18,712 δημόσια σχολεῖα καὶ 2,356 ἰδιωτικὰ ἐν οἷς φοιτῶσι 1,725,000 παῖδες. Πρὸς δὲ καὶ 50 διδασκαλεῖα ἔχοντα 5,022 μαθητὰς, 20 ἠνώτερα τῆς κυβερνήσεως ἐκπαιδευτήρια ἔχοντα 3973 μαθητὰς. Πρὸ πάντων ὅμως ἡ Ἰαπωνία ὑπεδέχθη ἐπισήμως τὸ νέον ἡμερολόγιον καὶ ἐκήρυξε τὴν Κυριακὴν ὡς ἡμέραν ἀναπαύσεως ἐν ἧ ἅπαντα τὰ δημόσια κατὰστάματα σχολάζουσιν.

Β.

Ἡ γραφομένη τῶν Ἰαπώνων γλῶσσα ἐλήφθη ἐκ τῆς Σινικῆς, καὶ μέχρι τοῦ νῦν, ὀλίγοι ξένοι ἠδουήθησαν νὰ ἐκμάθωσιν αὐτήν. Ἡ λαλουμένη γλῶσσα εἶναι ἀπεναντίας, πολὺ εὐκολωτέρα, ὥστε ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ὁ Ἐυρωπαῖος δύναται νὰ τὴν μάθῃ ἱκανῶς ὥστε νὰ ἐνοηθῆται. Ἐν Ἰαπωνία εἰσι πλείστοι διδάσκαλοι γλωσσῶν, οἵτινες ἐν ὀλιγίστῳ χρόνῳ, καθιστῶσιν ἐνημέρους τοὺς ξένους εἰς τὴν ἐν χρήσει γλῶσσαν. Ἰσχυρίζονται μάλιστα ὅτι διὰ τριῶν λέξεων καὶ καλοῦ μνημονικοῦ εὐκόλως δύναται τις νὰ συνεννοηθῆ. Αἱ λέξεις αὗται εἰσιν: Ἀριμάσκα δηλοῦσα ἀμφιβολίαν ἢ εἶναι ἀρὰ γε ἀληθές; Ἀριμίζα, ἀρνησιν ἢ οὐχί, δὲν εἶναι ἀληθές, Ἀριμάς βεβαίωσιν ἢ καὶ, εἶναι ἀληθές. Μαγθάων τις ἀκολουθῶς τὰς συνηθεστέρας λέξεις καὶ προστιθέμενος ταύ-

τας εἰς τὰς κυρίας ταύτας λέξεις, δύναται εὐκόλως νὰ ἐπιχειρήσῃ συνομιλίαν:

Τοῦ, δηλοῖ τέτοιον. Εἰς τὴν ὑπέρτριαν ἀρκεῖ νὰ εἶπω: «Τοῦ, ἀριμάσκα» αὕτη θ' ἀπαντήσῃ «ἀριμάς» καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ θέλω ἔχει ἐνώπιόν μου κύαθον καλοῦ τέτοιου.

Φοινὴ σημαίνει τὸ πλοῖον· ἐὰν ἐπιθυμῶ νὰ μάθω ἐὰν κατέπλευσε, λέγω: Φοινὴ=ἀριμάσκα; καὶ μοι ἀπαντήσῃν εἴτε «ἀριμάς», εἴτε «ἀριμίζα», ἐὰν τε ἀφίκετο ἢ μή.

Ὁλόκληρος χρειάζεται βίος, ὅπως μάθῃ τις κατὰ βάθος τὴν Ἰαπωνικὴν, ἥτις ἀκριβῶς εἶπεν δὲν δύναται νὰ ταχθῇ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκογενεῖα οὐδεμιᾶς ἐτέρας γλώσσης, καίτοι συγγενεῖς πῶς πρὸς τὴν σινικὴν. Ἐν αὐτῇ διακρίνονται τέσσαρες κύριαι διάλεκτοι· μία ἐν τῷ βορρᾷ τῆς αὐτοκρατορίας, δευτέρα ἐν τῇ μεσημβρίᾳ, τρίτη ἐν τῷ ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ τετάρτη, ἢ καὶ κλασικὴ οὖσα, ἐν τῇ μεγαλοπόλει τοῦ Νιφῶν.

Ἡ γραφὴ τῶν Ἰαπώνων σύγκειται ἐκ χιλίων χαρακτήρων ἑκάστου ἐκπροσωποῦντος μίαν συλλαβὴν, μίαν λέξιν, ἢ ἰδέαν. Ἐξ ὅλων τῶν χαρακτήρων, οἱ Ἰάπωνες παρεδέξαντο τεσσαράκοντα ὀκτώ, ἐκπροσωποῦντας τοὺς θεμελιώδεις τῆς γλώσσης ἤχους, καὶ οὗς ὠνόμασαν αἰροβά.

Το αἰροβά καταστρόνεται ἐν τέσσαρσι στίχοις:

Ἰροβά ἰνδοβέτο τσιρινούρου ροῦ
Βαγάγιο δαρέξο τσουνέ ναραμού
Οὐ βί νε οκουγιάμα Ρογέτε
Ἀσάκι γουμμενισι σεζόν οὖν.

Ἡ μετάφρασις τῶν ὀλίγων τούτων γραμμῶν εἶναι ἀληθῆς μεθερμηνεύσις τοῦ χαρακτήρος καὶ τῆς Ἰαπωνικῆς φιλοσοφίας. Ἰδοὺ ἡ ἐννοια:

Τὰ χρώματα καὶ τὰ ἀρώματα παρέρχονται,
Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ οὐδὲν τὸ σταθερόν.
Ὁ ἐνεστὼς χρόνος ἀφανίζεται ἐν τῇ βαθεῖα
ἀβύσσῳ τῶν ἐπακολουθουσῶν ἡμερῶν.
Εἶναι ὡς ἡ ἀμυδρὰ εἰκὼν ὀνείρου οὐδεμίαν
ἐμποιοῦντος ἀνησυχίαν.

Ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας διδάσκουσι τοὺς παῖδας ν' ἀναγινώσκωσι, ἢ μάλλον νὰ ψάλλωσι τὸ ἀλφάβητον, ὡς καὶ τὴν χρῆσιν τῆς γραφίδος καὶ τοῦ μολυβδόκονδύλου. Οἱ παῖδες πάντες, τοῦτο φαίνεται ἀναπόφευκτον, φοιτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα, ἐπεὶ δὲ οἱ διδάσκαλοι φέρονται πρὸς αὐτοὺς μετὰ προσηθείας, ταχέως καὶ ἀσφαλῶς προοδεύουσιν. Δὲν εὐρίσκει λοιπὸν τις ἡλικιωμένον, εἴτε ἄνδρα εἴτε γυναῖκα, μὴ γινώσκοντα ἀνάγνωσιν, γραφὴν καὶ ἀριθμητικὴν. «Οὐδέποτε ἀπλήγησα, λέγει ὁ περιηγητὴς ἐξ οὗ λαμβάνομεν τὰς λεπτομερείας ταύτας, καὶ τὸν ἀθλιότερον ἀγροκόρον μὴ δυναμένον νὰ μοι δώσῃ τὴν ἀρμοῦσαν παραλαβὴν διὰ τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα τῷ ἐνεπιστευόμην».